«Oilaviy budjet va tejamkorlik»

— iqtisodiy kecha ssenariysi

Iqtisodiyot asoslari — kecha, biznes o‘yin va bellashuv

8–11-sinf o‘quvchilari va ota-onalar uchun

Davomiyligi: 45 daqiqa atrofida

Bu ssenariy moliyaviy savodxonlik va iqtisodiy kecha bo‘lib, 45 daqiqa atrofida o‘tadi. Daromad va xarajat jadvali, «Zaruriyatmi yoki istak?» o‘yini, elektr-suv tejash misollari hamda firibgarlikdan himoya sahnasi bor.

Agar ssenariy foydali bo‘lsa, uni hamkasblaringiz bilan o‘qituvchilar guruhlarida ham ulashing. Bayram va tadbirlar uchun yana ko‘plab ssenariylarni baxtiyor.uz saytidan topishingiz mumkin.

Shu to‘plam sahifasi: https://baxtiyor.uz/iqtisodiyot-ssenariy/

«Senariylar to‘plami» bo‘limi: https://baxtiyor.uz/oqituvchilar-uchun-hamma-narsa/senariylar-to-plami/

«Oilaviy budjet va tejamkorlik» — iqtisodiy kecha ssenariysi

MAQSAD

8–11-sinf o‘quvchilarida shaxsiy va oilaviy budjetni rejalashtirish, tejamkorlik hamda raqamli moliyaviy xavfsizlik ko‘nikmalarini shakllantirish.

ISHTIROKCHILAR

Ikki boshlovchi, iqtisodiyot fani o‘qituvchisi, sahna ko‘rinishi ishtirokchilari (Dilshod, Opa, Do‘st), she‘r o‘qiydigan o‘quvchilar.

JIHOZLAR

«Daromad va xarajat» taxtasi, «Zaruriyat» va «Istak» yozuvli ikki quti, kartochkalar, kalkulyator, qog‘oz va ruchkalar.

TADBIR REJASI

Kirish — 5 daqiqa. She‘r — 4 daqiqa. «Zaruriyatmi yoki istak?» o‘yini — 10 daqiqa. «Tejamkorlik va raqamli hushyorlik» sahna ko‘rinishi — 12 daqiqa. She‘r va oilaviy budjet mashqi — 10 daqiqa. Yakun — 4 daqiqa. Jami: 45 daqiqa atrofida.

O‘QITUVCHI UCHUN ESLATMA

Oila daromadi haqida shaxsiy raqamlar so‘ramang; barcha misollarni shartli «100 birlik» asosida olib boring.

TADBIRNING BORISHI

(Sokin, tetik musiqa.)

1-boshlovchi: Assalomu alaykum, aziz ustozlar, ota-onalar va yosh iqtisodchilar! «Oilaviy budjet va tejamkorlik» kechamizga xush kelibsiz!

2-boshlovchi: Pul topish bir san‘at bo‘lsa, uni o‘rinli sarflash va tejash — ikki baravar muhim mahoratdir.

1-o‘quvchi (she‘r):

Mening esa tarozim
Barchasidan soz, ortiq.
Har bir gapni o‘ylanib,
Aytaman o‘lchab, tortib...

(Tursunboy Adashboyev, «Tarozilar» she‘ridan)

1-LAVHA. «ZARURIYATMI YOKI ISTAK?»

Iqtisodiyot o‘qituvchisi: Men narsa nomini aytaman, zal «Zaruriyat!» yoki «Istak!» deb javob beradi: — Oziq-ovqat va toza ichimlik suvi? (Zaruriyat.) — Qishki issiq poyabzal? (Zaruriyat.) — Eng so‘nggi rusumdagi qimmat g‘ilof? (Istak.) — Darslik va daftarlar? (Zaruriyat.) — Har kuni gazli ichimlik sotib olish? (Istak.)

2-LAVHA. RAQAMLI MOLIYAVIY XAVFSIZLIK

(Dilshod telefoniga qaraganicha quvonib kiradi.)

Dilshod:

Opa! Menga xabar kelibdi: «Siz tanlovda telefon yutdingiz! Yetkazish uchun karta raqami va SMS-kodni yozing» deyishyapti!

Opa: Shoshma, Dilshod! Sen biror tanlovda qatnashganmiding? Yo‘q-ku! Bank kartasining SMS-kodini hech kimga, hatto o‘zini bank xodimi deb tanishtirganga ham aytish mumkin emas — bu firibgarlik!

Dilshod: Voy, yaxshiyam sizdan so‘raganim! Darhol bloklayman.

2-o‘quvchi (she‘r):

Hayot deganlari go‘yo bir bozor,
Unda inson bo‘lib yashash ham hikmat.
Kunlar marjonining ne qiymati bor
Uni bezamasa nurli muhabbat?

(Nosir Muhammad, «Hayot deganlari go‘yo bir bozor» she‘ridan)

3-LAVHA. SHARTLI BUDJET MASHQI

1-boshlovchi: Agar oylik shartli budjet 100 birlik bo‘lsa, odatda «50 / 30 / 20» qoidasi eslanadi: 50 foizi — asosiy zaruriyatlar, 30 foizi — qo‘shimcha ehtiyoj va ta‘lim, 20 foizi — jamg‘arma!

YAKUN

2-boshlovchi: Tejamkorlik — ziqnalik emas, kelajakka ishonchli tayanchdir. Rahmat!

KECHADAN KEYIN

O‘quvchilar bir hafta davomida o‘zlarining mayda xarajatlarini daftarga yozib ko‘rib, qay birini tejash mumkinligini tahlil qilsin.